

Protestant Theological University

Review of: Janina Ramirez, *The Private Lives of the Saints: Power, Passion and Politics in Anglo-Saxon England*, (London: W.H. Allen, 2016)

van Klinken, G.J.

Published in:
Kerk en Theologie

Published: 01/01/2021

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

van Klinken, G. J. (2021). Review of: Janina Ramirez, *The Private Lives of the Saints: Power, Passion and Politics in Anglo-Saxon England*, (London: W.H. Allen, 2016). *Kerk en Theologie*, 72(2), 194-195.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons). You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

This publication might have been made available through the PThU Research Portal under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the PThU website: <https://www.pthu.nl/over-ptthu/bibliotheek-ptthu/diensten/article-25fa-taverne-amendement-end-user-agreement.pdf>

Takedown policy

If you believe that this document breaches copyright, please contact us providing details, and we will investigate your claim and remove access to the work if necessary: bibliotheek@pthu.nl.

Downloaded from the PThU Research Portal (Pure): <https://pure.pthu.nl>.

Review of: Janina Ramirez, *The Private Lives of the Saints: Power, Passion and Politics in Anglo-Saxon England*, (London: W.H. Allen, 2016)

van Klinken, G. J., 2021, In: *Kerk en Theologie*. 72, 2, p. 194-195 2 p.

The private lives of the Saints. Power, passion and politics in Anglo-Saxon England, London: W.H. Allen, 2016, 342 pp., € 25, ISBN 978 80 7535556 13.

In Polen en Ierland groeide Janina Ramirez op met de aanwezigheid met foto's en beeldjes van de heiligen. Ze hoorden er thuis helemaal bij, als 'heilige zielen' die de leden van het gezin hielpen om hun weg te vinden door het leven. Eenmaal verhuisd naar Engeland ontdekte Ramirez naar haar zeggen dat heiligen daar en in Schotland anders lijken te functioneren. De verbinding met de algemene cultuur is sterker dan die met het intieme persoonlijke leven, en vooral: hun betekenis is veel minder eenduidig. Volksvroomheid vormt maar een deel van hun receptiegeschiedenis, de vitae worden evengoed bestudeerd door archeologen, kunsthistorici, taalkundigen, theologen, politici en genetici. Identiteit wordt op al die terreinen verschillend ingevuld.

Gevolg is dat de definitie van de heilige in de *Oxford English Dictionary* ('a person acknowledged as holy and virtuous and regarded in Christian faith as being in heaven after death') nog maar in beperkte mate opgaat. Deze stelling wordt door Ramirez in een reeks van portretten uitgewerkt. In de verering van de 4^e eeuwse martelaar Albanus (St. Alban's) speelt tegenwoordig vooral zijn inheemse Britse afkomst een voorname rol. Bij Bridget draagt het wijdverbreide vermoeden dat zij oorspronkelijk een 'Keltische' godin zou zijn geweest (Brigantia) alleen maar bij tot haar populariteit, de aantrekkelijkheid van St. Patrick wordt er niet minder op nu tekstwetenschappers aannemelijk maken dat levens van verschillende individuen in zijn vita zijn samengevoegd. St. Columba lijkt in de ogen van het publiek 'menselijker' te worden nu er meer aandacht en begrip komt voor zijn antecedenten in een voorchristelijke en bepaald bloederige krijgercultuur. St. Hilda van Whitby wordt vereerd als toonbeeld van een assertieve en zelfstandige vrouw ('Princess of a Powerhouse'), de overigens nooit heiligverklaarde Beda als een intellectueel van Europees formaat. Kortom, de definitie van de *Oxford English Dictionary* is nog maar beperkt houdbaar. Observaties als deze maken dit boek tot een interessante secularisatiestudie: minder kerkgeschiedenis, meer maatschappijgeschiedenis. Volgens Ramirez is het onderscheid tussen de twee in Engeland overigens altijd al fluïde geweest: had ze in de Angelsaksische periode geleefd, dan zou een tot de verbeelding sprekende figuur als prinses Diana een gereede kans gemaakt hebben om het tot een heilige te brengen, met vereringsplaats en pelgrimages en al.